

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 363/2017-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. mája 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, porušenia základných práv zaručených v čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv zaručených v čl. 5 ods. 1, 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Ntc 5/2009 a jeho uznesením z 15. decembra 2009 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. novembra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“), porušenia základných práv zaručených v čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv zaručených v čl. 5 ods. 1, 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Ntc 5/2009 a jeho uznesením z 15. decembra 2009.

2. Z obsahu sťažnosti aj jej príloh vyplýva, že Mestský súd Brno, Česká republika vydal 30. októbra 2009 pod sp. zn. 70 Nt 4819/2009 na sťažovateľa európsky zatýkací rozkaz pre skutok právne kvalifikovaný ako trestný čin vraždy podľa vtedy v Českej republike platného a účinného znenia ustanovenia § 219 zákona č. 160/1961 Sb. Trestní zákon.

3. Krajský súd uznesením sp. zn. 2 Ntc 5/2009 z 15. decembra 2009 rozhodol, že sa podľa vtedy platného a účinného znenia § 21 ods. 3 zákona č. 403/2004 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o európskom zatýkacom rozkaze“) európsky zatýkací rozkaz vykoná, a teda sťažovateľ bude vydaný na trestné stíhanie do Českej republiky. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ priamo na verejnom zasadnutí sťažnosť, ktorú 16. decembra 2009 písomne odôvodnil. Krajský súd však sťažovateľovi *«16. 12. 2009 doručil „právoplatné a vykonateľné uznesenie z 15. 12. 2009, sp. zn. 2 Ntc 5/2009»*, na základe ktorého bol 21. decembra 2009 *„odovzdaný do ČR na trestné stíhanie“*.

4. Sťažovateľ je presvedčený, že *„predmetné uznesenie... ešte nenadobudlo právoplatnosť ani vykonateľnosť, nakoľko proti tomuto rozhodnutiu bola zahlásená a následne aj písomne podaná sťažnosť v zákonnej lehote“*.

5. O sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu z 15. decembra 2009 po viacerých jeho „sťažnostiach a žiadostiach“ rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 3 Tost 30/2016 zo 14. septembra 2016, a to tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. a) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení

neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietol ako neprípustnú s tým, že sťažovateľ neuplatnil žiaden zo zákonom o európskom zatýkacom rozkaze definovaných dôvodov, pre ktorý by mohlo dôjsť k odmietnutiu vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu.

6. Podľa slov sťažovateľa „tým, že Krajský súd v Bratislave správoplatnil uznesenie dňa 15. 12. 2009 s vykonateľnosťou 16. 12. 2009, ktoré pripúšťa sťažnosť aj priznáva odkladný účinok, a aj kde bola zahlásená sťažnosť, resp. vyjadrenie sa v zákonnej lehote už na pojednávaní dňa 15. 12. 2009, sp. zn. 2 Ntc 5/2009, menovaný súd porušil vyššie uvedené práva... a to

- odopretie opravného prostriedku (sťažnosti) proti rozhodnutiu z 15. 12. 2009...
- zrušenie obhajcu z dôvodu správoplatnenia rozhodnutia z 15. 12. 2009...,
- odopretie prebrať s obhajcom obhajobu v zmysle zahlásenej sťažnosti...,
- odopretie a nedodržanie zákonnej lehoty 3 dni na podanie sťažnosti, ktorá plynula od 16. 12. 2009, kedy... bolo doručené uznesenie do 21. 12. 2009...“.

7. Porušenie základných práv zaručených v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy sťažovateľ videl v tom, že krajský súd:

„- neakceptoval písomné podanie zahlásenej sťažnosti zo 16. 12. 2009...,
a bolo realizované „- neprocesné odovzdanie“ sťažovateľa „do ČR dňa 21. 12. 2009“. Sťažovateľ tvrdí, že k „odovzdaniu“ jeho „osoby na tr. stíhanie do ČR malo v zmysle ust. § 22 ods. 4 zák. č. 403/2004 Z. z. o EZR dôjsť až po tomto právoplatnom rozhodnutí, teda v roku 2016 s poukazom na ust. § 22 ods. 2, 3 zák. č. 403/2004 Z. z. o EZR, kedy mala byť do tohto právoplatného rozhodnutia predĺžovaná lehota väzby v zmysle ust. § 17 zák. č. 403/2004 Z. z. o EZR, ktorá aj po predĺžení podľa § 22 ods. 3 zák. č. 403/2004 Z. z. o EZR nesmie presiahnuť 90 dní, inak musí byť zadržaná osoba prepustená na slobodu“.

8. Predovšetkým však sťažovateľ namieta priet'ahy v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 2 Ntc 5/2009, keď „o sťažnosti zo 16. 12. 2009 proti uzneseniu... z 15. 12. 2009..., ktorá bola odstúpená na rozhodnutie Najvyššiemu súdu SR po uplynutí

lehoty 6 rokov a 8 mesiacov, kde k právoplatnému rozhodnutiu došlo po uplynutí 6 rokov a 10 mesiacov od podania“.

9. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vyslovil porušenie ním označených článkov ústavy, ako aj porušenie jeho základných práv zaručených ústavou a práv zaručených dohovorom, ako ich vymenoval, a to postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Ntc 5/2009 a jeho uznesením z 15. decembra 2009. Zároveň požadoval zrušiť napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Taktiež sa domáhal priznania mu primeraného finančného zadosťučinenia.

10. Napokon sťažovateľ požiadal o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

11. Podaním doručeným ústavnému súdu 23. februára 2017 sťažovateľ doplnil sťažnosť predložením opatrenia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tost 44/2016 zo 4. januára 2017, v ktorom *„tento kompetentný orgán... potvrdil prieskum“* a z ktorého *„jasne a zreteľne vyplýva, že KS BA porušil... základné právo“* sťažovateľa *„v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR“*.

12. Opätovne svoju sťažnosť sťažovateľ doplnil podaním doručeným ústavnému súdu 9. marca 2017, ktorým predložil *„Vybavenie podaného podnetu... Generálnou prokuratúrou SR... z 24. 2. 2017 pod.... č. V/1 PZ 1/17/1000-10... ktoré potvrdzuje, že vydanie“* sťažovateľa *„v extradičnom konaní nebolo v súlade so zákonom o európskom zatýkacom rozkaze“*. Rovnako mala Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len *„generálna prokuratúra“*) potvrdiť, že sťažnosť sťažovateľa *„na nečinnosť súdu je v tejto časti opodstatnená“*, avšak prokuratúra ako taká za to nenesie žiadnu zodpovednosť.

II.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

15. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

16. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

17. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť

uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

18. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

19. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy, porušenie základných práv zaručených v čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv zaručených v čl. 5 ods. 1, 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Ntc 5/2009 a jeho uznesením z 15. decembra 2009.

20. Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

21. Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

22. Podľa čl. 12 ods. 4 ústavy nikomu nesmie byť spôsobená ujma na právach pre to, že uplatňuje svoje základné práva a slobody.

23. Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

24. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

25. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

26. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

27. Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

28. Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

29. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

30. Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

31. Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

32. Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:...

f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

33. Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

34. Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

35. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

36. Podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu má tieto minimálne práva:

b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby;

c) obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú...

K namietanému porušeniu základných práv zaručených čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práv zaručených čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru postupom a rozhodnutím krajského súdu

37. Zo sťažnosti sťažovateľa podanej ústavnému súdu vyplýva, že namietaným je postup a rozhodnutie krajského súdu v konaní, predmetom ktorého bolo rozhodovanie a rozhodnutie o vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného súdnym orgánom Českej republiky. V tomto konaní sa teda *a priori* nerozhodovalo o osobnej slobode, ktorej bol sťažovateľ pozbavený už skôr na základe iného rozhodnutia, ktoré však aktuálna sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy neobsiahla. Keďže predmetom konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 2 Ntc 5/2009 nebolo ani trestné stíhanie sťažovateľa, ani rozhodnutie o pozbavení jeho osoby osobnej slobody [v napadnutom rozhodnutí absentuje (nie však v rozpore so zákonom) tomu zodpovedajúci výrok] tak, ako to má na mysli čl. 17 ústavy, aplikácia týchto ustanovení na prípad sťažovateľa neprichádza do úvahy.

38. Rovnako sa z uvedeného dôvodu na vec sťažovateľa nevzťahujú ani ustanovenia čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru, ktoré takisto pre svoje uplatnenie vyžadujú namietanie konania alebo rozhodnutia všeobecného súdu, ktorého predmetom bolo priame rozhodovanie alebo rozhodnutie o pozbavení osobnej slobody konkrétnej fyzickej osoby.

39. Z uvedeného vyplýva, že medzi sťažovateľom označenými základnými právami zaručenými v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a právami zaručenými v čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru a napadnutým postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Ntc 5/2009 a jeho uznesením z 15. decembra 2009 absentuje akákoľvek príčinná súvislosť, čo predstavuje dôvod odmietnutia sťažnosti v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenej.

K namietanému porušeniu základného práva zaručeného čl. 46 ods. 2 ústavy a práv zaručených čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) dohovoru postupom a rozhodnutím krajského súdu

40. Už zo samotného znenia citovaného čl. 46 ods. 2 ústavy vyplýva, že tento sa vzťahuje na rozhodnutia orgánov verejnej správy. Krajský súd, ktorý vo veci sťažovateľa rozhodoval o vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu, rozhodne za takýto orgán nemožno považovať, t. j. krajský súd nie je orgánom verejnej správy, preto je aj v tejto časti sťažnosť sťažovateľa zjavne neopodstatnenou.

41. Takisto vo veci sťažovateľa nešlo o rozhodovanie o občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu, tak ako to pre svoju aplikáciu vyžaduje čl. 6 ods. 1 dohovoru.

42. Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) dohovoru, tieto sa vzťahujú na konanie prebiehajúce v zmysle čl. 6 ods. 1 tohto článku, o ktoré však, ako to už bolo uvedené, v danej veci nejde.

43. Ústavný súd preto sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

K namietanému porušeniu základných práv zaručených čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy postupom a rozhodnutím krajského súdu

44. Sťažovateľ samotnému uzneseniu krajského súdu sp. zn. 2 Ntc 5/2009 z 15. decembra 2009 ako takému z hľadiska ústavnoprávnej relevancie po obsahovej ani formálnej stránke fakticky nič nevytýka. Nenamieta, že by krajský súd takto rozhodnúť nemohol alebo že by toto rozhodnutie bolo arbitrárne, prípadne neodôvodnené, v rozpore s ústavou zakotvenými princípmi a pod., t. j. neuvádza žiadnu okolnosť, ktorá by vyvolávala potrebu podrobenia prieskumu ústavnej konformity tohto rozhodnutia ústavným súdom.

45. Svedčí o tom aj skutočnosť, že rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tost 30/2016 zo 14. septembra 2016, ktorým bol opravný prostriedok sťažovateľa proti napadnutému rozhodnutiu zamietnutý, sťažovateľ sťažnosťou pred ústavným súdom nenapáda.

46. Z formulácie a koncepcie sťažnosti jednoznačne vyplýva, že namietaným je predovšetkým postup krajského súdu realizovaný bezprostredne po vydaní rozhodnutia z 15. decembra 2009, a to konkrétne, že umožnil, aby sťažovateľ bol vydaný do Českej republiky na trestné stíhanie napriek tomu, že uvedené rozhodnutie v tom čase nebolo právoplatné a ani vykonateľné, keďže proti nemu bola sťažovateľom podaná sťažnosť ako riadny opravný prostriedok, ktorý mal podľa vtedy platného a účinného § 21 ods. 6 zákona o európskom zatýkacom rozkaze odkladný účinok a o tejto sťažnosti ešte nebolo rozhodnuté.

47. S tým sťažovateľ spája aj porušenie práva na právnu pomoc a obhajobu, pretože došlo k *„zrušeniu obhajcu z dôvodu správoplatnenia rozhodnutia z 15. 12. 2009“* a k *„odopretiu prebrať s obhajcom obhajobu v zmysle zhlásenej sťažnosti“*.

48. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu...

49. Nedodržanie uvedenej lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neumožňuje (napr. m. m. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, III. ÚS 14/03).

50. Napriek tomu, že napadnuté uznesenie krajského súdu sp. zn. 2 Ntc 5/2009 z 15. decembra 2009 nadobudlo *de iure* právoplatnosť až vydaním rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tost 30/2016 zo 14. septembra 2016, ktorým bolo v konečnom dôsledku

rozhodnuté o sťažnosti sťažovateľa proti prvostupňovému rozhodnutiu, ústavný súd vzhľadom na podstatu sťažnosti nemohol akceptovať ako moment, od ktorého bolo potrebné počítať lehotu na podanie sťažnosti ústavnému súdu, nadobudnutie právoplatnosti napadnutého rozhodnutia.

51. Z obsahu sťažnosti jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ napáda postup krajského súdu, nie jeho rozhodnutie. Postup všeobecného súdu, o ktorom je sťažovateľ presvedčený, že zasahuje do jeho základných práv alebo slobôd, je v takom prípade potrebné považovať za „iný zásah“ v zmysle ustanovenia § 49 zákona o ústavnom súde (pozri tiež čl. 127 ods. 2 ústavy). Pri takto vymedzenom predmete sťažnosti je potom na začatie počítania zákonnej dvojmesačnej lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde relevantným deň, keď sa sťažovateľ mohol o inom zásahu dozvedieť.

52. Sťažovateľ sa v tomto konkrétnom prípade o zásahu do jeho základných práv postupom krajského súdu nielen mohol, ale s určitosťou aj dozvedel v deň jeho fyzického vydania (odovzdania) príslušným orgánom Českej republiky 21. decembra 2009, keďže, ako sám tvrdí, k jeho vydaniu nemohlo dôjsť bez toho, aby bolo rozhodnuté o opravnom prostriedku, ktorý mal odkladný účinok. Od tejto chvíle teda začala sťažovateľovi plynúť lehota dvoch mesiacov na podanie sťažnosti ústavnému súdu a táto bez akýchkoľvek pochybností uplynula dávno pred tým, ako sa sťažovateľ skutočne svojou sťažnosťou na ústavný súd obrátil (november 2016).

53. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že sťažovateľ využil jemu dostupné právne prostriedky na ochranu svojich základných práv, ktoré v konečnom dôsledku majú za následok „posunutie“ začatia plynutia lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu do momentu oznámenia výsledku rozhodnutia o nich príslušným orgánom verejnej moci, avšak v danom prípade ich sťažovateľ využil, ako uvádza, „*sťažnosťami a žiadosťami 2010*“. Aj od tohto obdobia (od roku 2010) nepochybne uplynula lehota na podanie sťažnosti pre namietané porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy.

54. Vo veci sťažovateľa nebolo možné včasnosť podania sťažnosti ústavnému súdu v tejto časti počítať ani od oznámenia (27. októbra 2016) rozhodnutia o jeho podaní označeného ako „*Sťažnosť na prietahy v súdnom konaní v zmysle ust. § 55 ods. 3 TP...*“ z 27. júla 2016 adresovaného najvyššiemu súdu „*prostredníctvom*“ krajského súdu, keďže jednoznačne išlo o právny prostriedok ochrany základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy (právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov), a nie základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 (právo na súdnu ochranu), čl. 47 ods. 2 (právo na právnu pomoc) a čl. 50 ods. 3 (právo na obhajobu) ústavy.

55. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Ntc 5/2009) odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

K namietanému porušeniu základných práv zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu

56. Sťažovateľ tým, že o jeho sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 2 Ntc 5/2009 z 15. decembra 2009 rozhodol najvyšší súd až uznesením sp. zn. 3 Tost 30/2016 zo 14. septembra 2016, namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

57. Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu, pričom k naplneniu tohto práva dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 10/98, II. ÚS 813/00, III. ÚS 154/06).

58. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je teda požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza

z princípu, podľa ktorého sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok slúžiaci na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05, III. ÚS 355/2012). Ústavný súd preto v rámci svojej rozhodovacej činnosti (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 41/07, II. ÚS 46/07, I. ÚS 96/07, II. ÚS 214/08) prezentuje už ustálený záver, že základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje ochrana len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu predložená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného základného práva došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo.

59. V už právoplatne skončenej veci (v tomto prípade došlo k právoplatnému skončeniu konania vydaním uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tost 30/2016 zo 14. septembra 2016) teda nemožno s prihliadnutím na judikatúru ústavného súdu namietat' priet'ahy v konaní, keďže tak možno urobiť iba v čase trvania zásahu do základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, a teda iba v prebiehajúcom konaní. Skutočnosť, že sťažovateľ namietal zásah do označeného základného práva po právoplatnom skončení konania, je preto takisto dôvodom na odmietnutie sťažnosti v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenej.

K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu

60. Pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 12 ústavy, ústavný súd uvádza, že aplikácia tohto článku ústavy, keďže tento neupravuje konkrétne základné práva alebo slobody, ale ich atribúty, sa v sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb v zásade viaže na vyslovenie porušenia konkrétneho individuálne určeného základného práva alebo slobody sťažovateľa (k čomu v tomto prípade nedošlo), a preto požiadavka na vyslovenie porušenia čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy bez vzťahu ku konkrétnemu základnému právu alebo slobode je zjavne neopodstatnená (pozri I. ÚS 34/96, II. ÚS 85/01, II. ÚS 167/04, I. ÚS 509/2012, III. ÚS 87/2011, IV. ÚS 281/2012).

61. Absolútne irelevantnou, z dôvodu absencie úpravy základných práv alebo slobôd, ktorých porušenia by sa mohol všeobecný súd dopustiť, je aj námietka porušenia čl. 51 ods. 1 ústavy napadnutým postupom alebo rozhodnutím krajského súdu. Inak povedané, vzhľadom na úpravu obsiahnutú v čl. 51 ods. 1 ústavy je vylúčené, aby ho konajúci krajský súd mohol v prípade sťažovateľa akýmkoľvek spôsobom porušiť.

62. To bolo dôvodom odmietnutia sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenej.

63. Pretože sťažnosť bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyhovením sťažnosti vo vzťahu k návrhu na vyslovenie porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

64. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd uvádza, že takejto žiadosti vyhovie, ak to odôvodňujú osobné, majetkové a zárobkové pomery žiadateľa a ak nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nárokov na ochranu ústavnosti. Ústavný súd v tomto prípade upustil od rozhodovania o tejto žiadosti z dôvodov procesnej ekonómie, pretože ani prípadné odstránenie uvedeného nedostatku by podľa názoru ústavného súdu už nemohlo viesť k inému rozhodnutiu o tejto sťažnosti, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. mája 2017